

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра екології та біотехнології

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Ресурсоенергозбереження» Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальність – 101 Екологія Освітня програма – «Екологія»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача	Харчишин Віктор Миколайович Посада: доцент кафедри екології та біотехнології Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус № 9 (вулиця Героїв Чорнобиля 3 ^а), 420 ауд. (кафедра екології та біотехнології). E-mail: viktor.kharchyshyn@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: +380990201019
Опис дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни «Ресурсоенергозбереження» надає студентам знання про діяльність щодо підвищення степені безвідхідності виробництва та зменшення навантаження на оточуюче середовище; технологій використання вторинних ресурсів та нетрадиційних джерел енергії; перспективні стратегії розвитку промисловості і сільського господарства у світлі раціонального використання ресурсів.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Ресурсоенергозбереження» базується на знаннях з таких дисциплін, як: «Екологічна біотехнологія», «Стратегія сталого розвитку», «Рекуперація, регенерація та рециклінг відходів», вивчених на попередніх курсах.
Мета вивчення дисципліни	Мета дисципліни – ознайомити здобувачів із методами і напрямками раціонального використання енергоресурсів та зменшення їх втрат у технологічних процесах виробництва з урахуванням перспективних можливостей використання альтернативних джерел енергії.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності - дистанційна форма навчання (платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформа ZOOM, електронна пошта, мобільний додаток Viber. Формат проведення навчальної дисципліни може бути змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані	ПРН01. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про

результати навчання	довкілля. ПРН13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля. ПРН14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах. ПРН16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.
Структура курсу	<i>Теми і плани лекційних занять</i> Змістовий модуль 1. ПОТЕНЦІАЛ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ І ЗБЕРЕЖЕННЯ (8 год.) Тема 1. Енергоресурси на сучасному етапі. Тема 2. Екологічні аспекти виробництва енергії на електростанціях. Тема 3. Енергоспоживання та енергоефективність. Тема 4. Енергозбереження в будинках. Змістовий модуль 2. АЛЬТЕРНАТИВНА ЕНЕРГЕТИКА (8 год.) Тема 5. Альтернативні джерела енергії. Тема 6. Сонячна енергетика. Тема 7. Вітрова енергетика. Тема 8. Біоенергетика. <i>Теми і плани практичних занять</i> Змістовий модуль 1. ПОТЕНЦІАЛ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ І ЗБЕРЕЖЕННЯ (8 год.) Тема 1. Ресурсоенергозбереження в сільському господарстві. Тема 2. Ресурсоенергозбереження у деревообробці. Тема 3. Дослідження характеристик гідротурбін. Тема 4. Дослідження характеристик вітроустановок. Тема 5. Складання енергетичного паспорту будинку. Тема 6. Дослідження енергоефективності будинку. Тема 7. Дослідження роботи сонячних панелей. Тема 8. Спорудження сонячного колектора. Тема 9. Розрахунок фінансового ефекту при впровадженні природоохоронних і ресурсозберігаючих заходів. Змістовий модуль 2. АЛЬТЕРНАТИВНА ЕНЕРГЕТИКА (8 год.) Тема 10. Розрахунок потенціалу альтернативних джерел в Україні. Тема 11. Розрахунок економічної ефективності використання біомаси. Тема 12. Дослідження умов використання геотермальної енергії. Тема 13. Розрахунок припливних електростанцій. Тема 14. Отримання біогазу із відходів.
Методи навчання	Під час лекційних занять застосовуються: слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Під час практичних занять застосовуються: дискусійне обговорення проблемних питань, публічний виступ, практичні роботи.
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі здобувача (списування, відсутність посилань на використані джерела,

	застосування нечинного законодавства, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: здобувачі мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, дотримання чинного законодавства. Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі навчальної дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).
Рекомендовані джерела інформації	Базова 1. Енергоефективність та відновлювані джерела енергії / Під заг. ред. А. К. Шидловського. К.: Укр. енциклопедичне знання, 2007. 560 с. 2. Проблеми енергозбереження, екології та шляхи їх розв'язання / Г. Г. Півняк, М. О. Доброгорський, М. А. Дудля. К.: УМК ВО, 1991. 136 с. 3. Енергозбереження. Посібник для учнів загальноосвітньої школи з раціонального використання ресурсів та енергії / О. В. Мельникова та ін. К.: Палітра Друку, 2003. 88 с. 4. Дудюк Д. Л., Мазепа С. С., Гнатишин Я. М. Нетрадиційна енергетика: основи теорії та задачі. Львів: Магнолія, 2008. 188 с. 5. Долінський А. А., Карп І. М., Корчевой Ю. П. та ін. Стратегія енергозбереження в Україні: аналітично-довідкові матеріали. Т. 1: Загальні засади енергозбереження. К.: Академперіодика, 2006. 508 с. 6. Іщенко В. А. Методичні вказівки до виконання курсового проекту з дисципліни «Ресурсоенергозбереження» для студентів спеціальності 7.04010601 – «Екологія та охорона навколишнього середовища». Вінниця: ВНТУ, 2012. 28 с. Допоміжна 1. Демов О. Д. Економія електроенергії на промислових підприємствах. Вінниця: ВНТУ, 2006. 95 с. 2. Комплексна державна програма енергозбереження України. Постанова КМУ № 148 від 05.02.1997. 3. Атлас енергетичного потенціалу відновлюваних джерел енергії України / за заг. ред. С.О. Кудрі. – Київ: Інститут відновлюваної енергетики НАН України, 2020. – 82 с. 4. ДСТУ 3569-97. Енергозбереження. Нетрадиційні та поновлювальні джерела енергії. Основні положення. 5. Закон України "Про енергозбереження" № 74/94 від 01.07.1994. 6. Енергозбереження у житловому фонді: проблеми, практика, перспективи: Довідник / "НДІпроектреконструкція", Deutsche Energie-Agentur GmbH, Institut Wohnen und Umwelt GmbH, 2006. 144 с. 7. Ресурсоенергозбереження / Під ред. Н. П. Халявка, К. П. Халявка, М. В. Прозорової. К.: ПВП "Задруга", 2004. 272 с. 8. Стратегія енергозбереження в Україні: аналітично-довідкові матеріали. Т. 1. Загальні засади енергозбереження. К.: Академперіодика, 2006.

	9. Волинець І.О., Салтанюк В.Р., Харчишин В.М. Використання біотехнологічних методів у ресурсоенергозберігаючих технологіях. Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Студентів. (14 квітня 2021 р. Біла Церква: БНАУ), 7-8.